

POSTANOWIENIE

17 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 17 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.K.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 23 lutego 2024 r., V ACa 1959/23,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki koszty

postępowania kasacyjnego w kwocie 5400 (pięć tysięcy

czterysta) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za

opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po

upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu tego

postanowienia do dnia zapłaty.

(A.D.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 31 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od pozwanego Bank S.A. z siedzibą w W. (dalej Bank) na rzecz powódki A.K. kwotę 294 760,03 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 19 maja 2023 r. do dnia

zapłaty, ustalił, że bliżej opisana umowa kredytu na cele mieszkaniowe [...] zawarta przez strony w dniu 31 października 2008 r. jest nieważna oraz oddalił powództwo w pozostałej części. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 23 lutego 2024.r.

Pozwany Bank wniósł skargę kasacyjną opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynach kasacyjnych objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni art.22¹ k.c. jako budzącego wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie (art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Powołanie tej przyczyny kasacyjnej nakłada na skarżącego obowiązek wskazania przepisów prawa, których wykładnia budzi, ich zdaniem, poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, szczegółowego opisanie, na czym polegają powzięte przez nich wątpliwości interpretacyjne o poważnym charakter, a także wykazania, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia skargi. Wymagane jest ponadto przedstawienie orzeczeń sądów, w których dokonano

różnej wykładni tych samych przepisów, prowadzącej do wydania różnych rozstrzygnięć w podobnych stanach faktycznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08 oraz z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08). Wniosek pozwanego nie spełnia tych wymagań, a ponadto pozostaje w oderwaniu od ustaleń, stanowiących podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku, skoro sam skarżący odnosi to zagadnienie nie do statusu powódki jako przedsiębiorcy, lecz do kwestii związanej z tym, że jako osoba fizyczna nabyła ona za kredyt lokal mieszkalny, który następnie oddała w najem osobie trzeciej, nie prowadząc przy tym działalności gospodarczej w zakresie odpłatnego wynajmowania lokali mieszkalnych.

Skarżący podniósł ponadto, że w sprawie zarysowały się istotne zagadnienia prawne oparte na art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. polegające na niezastąpieniu niedozwolonej klauzuli umownej przepisem dyspozytywnym art. 358 § 2 k.c. oraz oparte na art. 498 k.c. oraz art. 499 k.c. w zw. z art. 203¹ k.p.c. i w zw. z art. 455 k.c. polegające na ustaleniu, czy dopuszczalne i skuteczne jest podniesienie przez pozwanego nieuznającego powództwa w zakresie roszczenia o ustalenie nieistnienia umowy kredytu indeksowanego - w ramach kaskadowej linii obrony - zarzutu potrącenia swojej wierzytelności na wypadek ustalenia nieistnienia stosunku prawnego z powodu nieważności całej umowy kredytu przez sąd badający sprawę.

W odniesieniu do przywołanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju orzecznictwa i nauki prawa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 września 2012 r., II CSK 180/12. oraz z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14). Wskazane kwestie zostały już rozstrzygnięte w szeroko znanym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, nie mają zatem waloru nowości i nie wymagają kolejnych wypowiedzi Sądu Najwyższego przy okazji rozpoznania tej skargi kasacyjnej.

Pozwany powołał się także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z tego, że sądy orzekające w sprawie błędnie ustaliły, że umowa kredytu jest nieważna wskutek abuzywności postanowień umownych i braku możliwości ich zastąpienia obiektywnym (niezależnym od banku) kursem waluty lub przepisem art. 358 § 2 k.c. oraz błędnie uwzględniły roszczenie odsetkowe i zasądziły na rzecz powoda ustawowe odsetki za opóźnienie.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na jej oczywistej zasadności, nakładało na skarżącego powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia konkretnych przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego, naruszenia dostrzegalnego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez odwoływania się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, które nie podlegają badaniu na etapie tak zwanego przedsądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, Nr 3, poz. 52; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156 oraz z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” skargi w przedstawiony wyżej rozumieniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08; z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01 i z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08). Należy też przypomnieć, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście sprzecznego z prawem i nieprawidłowego orzeczenia, które z tych przyczyn nie może się ostać w obrocie prawnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17 z 5 października 2018 r., V CSK 168/18).

Uwzględniając aktualne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Sądu Najwyższego w zakresie problematyki ważności kredytów odniesionych do CHF, nie ma podstaw do podzielenia tezy skarżącego, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna (zob. wyroki TSUE z 23 listopada 2023

r., C-321/22, z 7 grudnia 2023 r., C-140/22; z 14 grudnia 2023 r., C-28/22, z 15 czerwca 2023 r., C – 520/21 oraz postanowienie TSUE z 11 grudnia 2023 r., C – 756/22

W tym stanie rzeczy, orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego na rzecz powódki, która wniosła w terminie odpowiedź na skargę kasacyjną, orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 i art.99 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust.4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2023 r., poz.1935 ze zm.).

Agnieszka Piotrowska

(M.M.)

[a.ł]